

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.IV.37.673/2025/8.

A tanács tagjai: Dr. Sugár Tamás a tanács elnöke
Dr. Bögös Fruzsina előadó bíró
Dr. Balogh Zsolt
Dr. Dobó Viola bíró
Dr. Kiss Árpád Lajos bíró

A felperes: Felperes1

Cím2

A felperesek képviselője: Dr. Illés Attila Ügyvédi Iroda

Dr. Illés Attila ügyvéd

Cím5

Az alperes: Pécsi Tudományegyetem Másodfokú Tanulmányi Bizottság

Cím4

Az alperes képviselője: Dr. Balázs Nóra Angéla kamarai jogtanácsos

Cím4

A per tárgya: oktatási ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Pécsi Törvényszék 5.K.700.237/2025/10. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 5.K.700.237/2025/10. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 200.000 (kettőszázezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperesnek Elnevezés¹, Elnevezés² betegsége van, amelynek következtében izomgyengeségben szenved. A felperes a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar (a továbbiakban: Kar) ápolás és betegellátás dietetikus szakos nappali munkarendben tanulmányokat folytató hallgatója.

[2] A felperes 2024. november 21. napján részt vett a hallgatók számára kötelező munkaköri alkalmassági vizsgálaton, amelyen a dietetikus hallgató munkakörre vonatkozóan alkalmas minősítést kapott. A felperes betegségére tekintettel több tantárgy esetében is tanulmányi kötelezettségei teljesítése érdekében kedvezményben részesült.

[3] A tanrend részét képező „Elsősegélynyújtás” tantárgy gyakorlati részét a felperes nem tudta teljesíteni a tanórán, mert az eszköz nélküli újraélesztés során az alkalmazni szükséges fizikai erőt nem tudta kifejteni. A felperesnek egy bábun kellett bemutatnia az újraélesztés gyakorlati kivitelezését, azonban a bábu mellkasát nem tudta a szükséges mélységig lenyomni.

[4] A felperes jelezte a Karon, hogy az „Elsősegélynyújtás” tantárgyból nem képes kivitelezni az alapszintű eszköz nélküli életmentő beavatkozásokat. A jelzését a tantárgyi vizsga alóli mentesség, illetve a vizsga könnyített teljesítésének engedélyezése iránti kérelemként vizsgálta a Kar Tanulmányi Bizottsága (a továbbiakban: elsőfokú hatóság).

[5] A felperes kérelmét az elsőfokú hatóság a 2024. december 17. napján kelt PTE/131397-2/2024. számú határozatával elutasította. Határozatának indokolásában hivatkozott a PTE Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (a továbbiakban: Tvsz.) 40. § (1) bekezdésére, amely szerint a tananyag követelményeit és számonkérési formáit a tantervvel összhangban, a szabályzat 28. § (4) bekezdésben meghatározott tantárgyi programok tartalmazzák, melyektől eltérni nem lehet. Az „Elsősegélynyújtás” tantárgy tantárgyi programja tartalmazza, hogy a tantárgy oktatása során az első évfolyamos hallgatóknak az elsősegélynyújtás legfontosabb alapelemeit és azok gyakorlati végrehajtásának módszereit kell elsajátítaniuk. Ebben az oktatási feladatban elsődleges fontosságú a keringés és légzésleállítás során alkalmazandó vizsgálati eljárások gyors és biztonságos alkalmazása, majd az alapvető életmentési tevékenység, az újraélesztés kivitelezése. A tantárgyi leírás alapján a tantárgyat teljesített hallgató képes az újraélesztés hatásos kivitelezésére.

[6] Határozatának indokolásában hivatkozott továbbá a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV.9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 87/2015. Korm. rendelet) 62. § i) pontjára és a Tvsz. 80. § (3) bekezdésére, amely alapján a fogyatékkal élő hallgatót a 79. § (2) bekezdésében meghatározott bizottság a 81. §-ban meghatározott szerv által kiadott szakértői vélemény alapján az egyéni sajátosságok függvényében figyelemmel a 77. § (2) bekezdésére, mentesítheti a manuális készségeket igénylő feladatok alól azzal, hogy az elméleti ismeretek megkövetelhetőek. Kiemelte, a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) azonban előírja, hogy a hallgató számára engedélyezett mentesítések nem vezethetnek az oklevél által tanúsított szakképzettség alapvető tanulmányi követelményeinek teljesítése alóli felmentéshez.

[7] Rámutatott, az ápolás és betegellátás alapképzési szak 2024/25-ös tanévtől alkalmazandó képzési és kimeneti követelményei (a továbbiakban: KKK) szerint a hallgató ismeri a legfontosabb életmentési feladatokat, a leggyakrabban előforduló

egészségkárosodások esetén szükséges teendőket a mindenkor hatályos ajánlásoknak megfelelően, az alapszintű életmentő beavatkozásokat (BLS) és eszközöket. Képes alkalmazni azokat az eszköz nélküli és esetenként eszközös beavatkozásokat, amelyek a hirtelen bekövetkezett egészségkárosodás esetén a beteg, sérült életét megmenthetik.

[8] Mindezek alapján megállapította, hogy az egészségtudományi képzési területen képesítést adó oklevél megszerzéséhez az „Elsősegélynyújtás” tantárgy tantárgyi programban előírtak szerinti teljesítése szükséges, amelytől eltekinteni, a tantárgy teljesítésének követelményeit mérsékelni nem lehet.

[9] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2025. január 22. napján kelt PTE/8879-1/2025. számú határozatával a fellebbezést elutasította és az elsőfokú határozatot hatályában fenntartotta.

[10] A határozat indokolásában rámutatott, hogy a hallgató részére a fogyatékoságára tekintettel adható kedvezmények és felmentések vonatkozásában objektív korlátot jelent azon törvényi előírás, hogy azok nem vezethetnek az oklevél által tanúsított szakképzettség megszerzéséhez szükséges alapvető tanulmányi követelmények alóli felmentéshez.

[11] Mivel a dietetikus szakon irányadó KKK tartalmazza, hogy a szakon oklevelet szerzett személy képes alkalmazni azokat az eszköz nélküli és esetenként eszközös beavatkozásokat, amelyek a hirtelen bekövetkezett egészségkárosodás esetén a beteg, sérült életét megmenthetik, a felperes részére az „Elsősegélynyújtás” tárgy gyakorlati része teljesítése tekintetében felmentés nem adható.

[12] Kifejtette, hogy az elsőfokú munkaköri alkalmassági vizsgálat eredménye nem képezi a jelen eljárás keretében megtámadott döntés tárgyát, és kiemelte, hogy az EMMI szakmai irányelv 3. a dietetikus tevékenység ellátására, a dietetikus szakdolgozókra és nem a dietetikus képzésre vonatkozik, így jelen ügyben nem irányadó. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése az alperes határozati érvelése szerint azért nem merül fel, mert a perbeli ügyben a mentesítés tekintetében az Nftv. 49. § (8) bekezdése alapján mérlegelésre, méltányosság gyakorlására nincs mód.

A felperes keresete és az alperes védírata

[13] A felperes keresetében arra hivatkozott, hogy alkalmasnak találták mindenféle korlátozás nélkül a dietetikus hallgató munkakörre, valamint arra, hogy számára a 87/2015. Korm. rendelet alapján részleges vagy teljes felmentés adható, illetve a vizsga más formában történő teljesítése szintén megilleti. A tantárgy elméleti részéből sikeres vizsgát tett és a gyakorlati feladatok közül is vannak olyanok, amelyeket meg tud csinálni. Álláspontja szerint az állapotához szükséges könnyítések hiánya sérti az egyenlő bánásmód elvét. Felvételét követően a dékánhelyetessel és a fogyatékosügyi koordinátorral is személyesen egyeztetett, nem merült fel annak lehetősége, hogy valamelyik vizsgát ne tudná fizikai állapota miatt teljesíteni. Kérte, hogy a bíróság részére részleges teljesítésre vonatkozó könnyítéseket vagy mentesítéseket biztosítsa.

[14] Az alperes védíratában a felperes keresetének elutasítását indítványozta.

A jogerős ítélet

[15] Az eljárás bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően megsemmisítette és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

[16] Ítéletének indokolásában rögzítette, nem helytálló az alperes védiratban szereplő azon érvelése, hogy a felperes az egyenlő bánásmód követelményére nem hivatkozott az eljárás során, csupán keresetében, mert a felperes fellebbezésében szerepel az, hogy az egészségügyi állapothoz szükséges könnyítések hiánya sérti az egyenlő bánásmód követelményét.

[17] Idézte a felperes tanulmányaira vonatkozó KKK-kat, és kifejtette, hogy a felperes a kérelmét azért nyújtotta be a Karon, mert a tanórán tapasztaltak alapján úgy ítélte meg, nem tudja teljesíteni az „Elsősegélynyújtás” tantárgy gyakorlati vizsgarészét. A vizsgára elment, elméletből jeles érdemjegyet kapott, míg a vizsga gyakorlati részét meg sem kezdte, mivel a jelenlévő oktató úgy nyilatkozott, még várja a választ a vizsga alóli mentesség kérdésével kapcsolatban az elsőfokú szervtől. Amikor a határozat megszületett, a felperes a vizsga gyakorlati részére elégtelen osztályzatot kapott. A felperes további vizsgára, pótvizsgára nem jelentkezett, az alperes sem jelölt ki számára újabb vizsga lehetőséget.

[18] Utalt arra, hogy az alperes a per során becsatolta a Kulturális és Innovációs Minisztérium (KIM) állásfoglalását, amely szerint helytálló, hogy a felperesnek nem adható mentesség a vizsga alól. Kiemelte, ha a KKK alapján a felperessel szemben az a követelmény, hogy eszköz nélkül is képes legyen újraélesztést végezni, akkor ez olyan követelmény, ami a vizsga teljesítéséhez szükséges, mivel ez az oklevél kiállításának feltétele, emiatt a vizsga alól felmentés nem adható. A vizsga könnyítése azonban törvényi kötelezettség, aminek az alperes nem tett eleget.

[19] Rámutatott, az Nftv. 48. § (8) bekezdése szerint az alperes kötelezettsége, hogy a fogyatékossgal élő hallgató részére biztosítsa a fogyatékossgához igazodó vizsgáztatást, továbbá segítséget kell nyújtani részére ahhoz, hogy teljesíteni tudja a hallgatói jogviszonyából eredő kötelezettségeit. A perben előadottak alapján azonban a felperes a vizsgán semmilyen segítséget nem kapott ahhoz, hogy a feladatot teljesíteni tudja. A felperes úgy nyilatkozott (5.K.700.237/2025/9. számú jegyzőkönyv utolsó bekezdés), ugyanazt a feladatot kellett volna elvégeznie, mint egészséges társainak, minden könnyítés nélkül, ezért a korábban tapasztaltak alapján az oktató azt mondta, ne is próbálja meg.

[20] A KIM levelezésből idézve megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a teljes vizsga alóli mentességet nem adta meg a felperesnek, jogszerűen járt el, azonban a könnyített vizsga lehetőségét ki kellett volna dolgoznia annak érdekében, hogy a felperes a vizsgakötelezettségének eleget tudjon tenni. Erre az alperest az Nftv. 48. § (8) bekezdése kötelezi, a 87/2015. Korm.rendelet 62. § (1) bekezdése pedig konkrét lehetőségeket is felsorol számára. A felsorolás azonban nem taxatív, a 62. § (3) bekezdése még azt is lehetővé teszi az alperes számára, hogy szakértői vélemény alapján egyéb, a 87/2015. Korm.rendeletben nem szereplő kedvezményeket is biztosíthasson a felperes számára.

[21] Nem osztotta az alperes azon érvelését, hogy a személyes találkozás alkalmával a dékánhelyettes vagy a fogyatékosügyi koordinátor nem voltak olyan helyzetben, hogy ránézésre eldöntsék, milyen feladatok teljesítésére képes a felperes. Kiemelte, a felperestől nem várható el, hogy a felvételre jelentkezés során tisztában legyen azzal, hogy teljes tanulmányi ideje alatt milyen tantárgyakat kell tanulnia és azoknak milyen vizsgakövetelményei vannak. Nincs abban a helyzetben, hogy a képzés teljes tematikáját ilyen mélységben megismerje tanulmányai kezdetekor, ellentétben az alperessel, akinek tudnia kell azt, hogy a képzés elsajátítása például milyen fizikai igénybevételt jelent a felperesnek. Mivel a felperest a dietetikus hallgatói munkakör betöltésére egészségügyi

szempontból alkalmasnak találták, maga a Kar által szervezett vizsgálat során is, az alperesnek a fenti jogszabályi kötelezettségek és lehetőségek mellett mindent meg kell tennie azért, hogy a felperes a vizsgakötelezettségének eleget tudjon tenni. A számára előírt könnyítés, melynek módja, kivitelezése az alperes kompetenciájába tartozó kérdés, nem jelenti azt, hogy a felperes ne tenne eleget a KKK-nek, a könnyített vizsgán való megfelelés éppen azt jelenti, hogy teljesíti a vizsgázó a rá vonatkozó vizsgafeltételeket. A fogyatékossággal élők esetében teljes mértékben elvárható magatartás, hogy állapotuknak megfelelő vizsgafeltételek mellett teljesíthessék tanulmányaikat, mely feltételek kidolgozása, a lehetőségek megteremtése az alperes, a Kar feladata.

[22] Kiemelte, a perbeli esetben a felperesnek esélye sem volt teljesíteni a vizsgát, hiszen egyrészt semmilyen könnyítést nem kapott volna a feladat során, másrészt maga az oktató mondta, hogy ne is próbálja meg a feladatot. Ezt követően a Kar nem ajánlott újabb lehetőséget a felperesnek arra, hogy valamilyen módon vizsgázhasson. Ez az eljárás azonban nem felel meg az Nftv. 48. § (8) bekezdésében foglaltaknak. Az eljárás bíróság a felperes tanúk meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványát nem tartotta alaposnak, mert a tényállás e nélkül is tisztázott volt, a felperes személyes meghallgatása és a KIM levelezés benyújtása elegendő volt ahhoz, hogy a bíróság a szükséges tényeket megismerje.

[23] A megismételt eljárásra előírta, hogy a felperes kérelmét ismételten el kell bírálni úgy, hogy a felperes állapotának megfelelő vizsgakövetelményeket kell számára biztosítani ahhoz, hogy az „Elsősegélynyújtás” gyakorlati tantárgyi vizsgát teljesíteni tudja.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[24] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet egészben vagy részben történő hatályon kívül helyezését, az eljárás bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[25] Azt állította, hogy a jogerős ítélet sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, a kereseti kérelemhez való kötöttség elvét, és az indokolási kötelezettséget azzal, hogy az eljárás bíróság nem rendelkezett a felperes által kért jogszabály sérelméről.

[26] Előadta, hogy a felperes keresetében arra hivatkozott, hogy a határozatok sértik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) előírásait, azt azonban nem rögzítette, hogy pontosan melyik rendelkezését, milyen mértékben és mi okból, a felperes más jogszabály sérelmére nem hivatkozott.

[27] Idézte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (5) bekezdését, és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (1) bekezdését, hivatkozott továbbá a Kp. indokolására, a Kp. Nagykommentárjára, idézte a Kp. 86. § (1) bekezdését, utalt a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.27.380/2011/5. számú eseti döntésére, a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 34. számú állásfoglalására [a későbbi 2/2011. (V. 9.) KK vélemény] a Fővárosi Ítéltábla és a Legfelsőbb Bíróság több döntésére.

[28] Kiemelte, a felperes keresetében csak az egyenlő bánásmód megsértésére hivatkozott, amelyet az Ebktv. tartalmaz. Azzal érvelt, hogy a bíróság ítéletében nem merítette ki a felperes kereseti kérelmét, hiszen az egyenlő bánásmód elvének az Ebtv.-ben rögzített felperesi által felvetett jogsérelméről nem rendelkezett. A bíróság nem állapította meg, hogy

az alperesi határozatok valóban megsértették-e az egyenlő bánásmód elvét és az Ebktv. rendelkezéseit, de annak hiányát sem rögzítette ítéletében, így sérült a Kp. 86. § (1) bekezdése. Utalt e körben a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.27.391/2010/12. számú döntésére, a Legfelsőbb Bíróság Kfv.III.28.368/1997/4., Kfv.II.40.268/2000/5. számú és a Kúria Kfv.VI.37.319/2011/7. számú döntésére.

[29] Arra is hivatkozott, hogy a bíróság ítéletének indokolását az Nftv. és a 87/2015. Korm.rendelet rendelkezéseire alapította, a jogerős ítélet szerint az alperes által okozott jogsérelem az elsősegély gyakorlati vizsga során adott könnyítések hiánya volt. Utalt arra, hogy hiába állapította meg a bíróság, hogy más okból jogsértő az alperesi döntést, erre nem alapíthatta volna az ítéletét, mert arra a felperes nem hivatkozott.

[30] Mindemellett azt is állította, hogy a jogerős ítélet helytelenül állapította meg, hogy a 87/2015. Korm.rendelet 62. § (1) bekezdésének felsorolása nem taxatív. Megjegyezte, hogy a bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes a határozatok megváltoztatását milyen okból, milyen tartalommal, mely jogszabályhelyekre alapítottan, milyen indokokkal, mely tényekre, körülményekre, bizonyítékokra hivatkozva kérte. Azt állította, hogy ezzel az eljárás bíróság megsértette a kérelemhez kötöttség elvét.

[31] Utalt e körben a Legfelsőbb Bíróság és a Kúria eseti döntéseire, és rámutatott, a 87/2015. Korm. rendelet 62. §-ában foglalt „részesíthet” lehetőséget, jogot fejez ki – megadhatja, de nem kötelező. Álláspontja szerint a nyelvtani értelmezés szabályai szerint a 87/2015. Korm.rendelet 62. § (1) bekezdésének a) - k) pontja között rögzített felsorolás taxatív, mivel a jogszabály nem engedélyez ezeken felül egyéb kedvezményeket alkalmazni. Kifogásolta, hogy a bíróság az ítéletében tényként rögzítette, hogy a felsorolás nem taxatív, ezt azonban nem fejtett ki és támasztott alá bizonyítékokkal indokolásában, ezzel megsértette az indokolási kötelezettségét.

[32] Rámutatott, a 87/2015. Korm. rendelet 62. § (3) bekezdésében rögzített kivételt több feltétel együttes meglétéhez köti a jogalkotó. Egyrészt, indokolt esetben hallgatói kérelemhez, másrészt szakértői véleményhez köti az (1) bekezdésen felüli kedvezmény megadását. Érvelése szerint a 87/2015. Korm.rendelet 62. § (3) bekezdése nem alkalmazható a felperes vonatkozásában, mivel ezen pont alkalmazásának a lehetőségét két feltétel együttes megléte mellett nyitja ki a jogalkotó, és ezek közül egyik feltétel sem áll fenn. A felperes részéről ugyanis nincsen indokolt helyzet, ugyan van szakértői vélemény az állapotáról, de az nem vehető figyelembe, mivel egyértelműen rögzíti, hogy felperes fizikailag alkalmas az adott munkakörre. A felperes nem rendelkezik olyan szakvéleménnyel, ami indokolná a 87/2015. Korm.rendelet 62. § (3) bekezdésének alkalmazását, tehát ezen feltétel sem teljesül.

[33] Az indokolt eset fennállása és megfelelő tartalmú szakvélemény nélkül csak azokat a kedvezményeket lehet alkalmazni, amelyek a 87/2015. Korm.rendelet 62. § (1) bekezdés a)-k) pontjaiban rögzítésre kerültek. . Megjegyezte, hogy a 62. § (1) bekezdésében rögzített pontok közül több kedvezményben is részesült a felperes. Ebből érvelése szerint az következik, hogy a bíróság nem hivatkozhatott volna arra, hogy az alperes kötelezően találjon ki egy olyan könnyítést, amivel a felperes a gyakorlati vizsgát teljesíteni tudja, mivel a 87/2015. Korm.rendelet 62. § (3) bekezdésében rögzített feltételeknek nem felel meg a felperes. Ennek alapján azt állította, hogy a jogerős ítélet iránymutatása hibás, és nem alkalmas a közigazgatási cselekménnyel okozott jogsérelem orvoslására.

[34] Arra is hivatkozott, hogy az eljárás bíróság jogsértően állapította meg, hogy a 87/2015. Korm.rendelet 62. § (3) bekezdése alapján kötelező könnyítést adni a gyakorlati vizsga teljesítése során. Idézte a jogerős ítélet [40] bekezdését, amely szerint: „a vizsga könnyítése azonban törvényi kötelezettség, aminek az alperes nem tett eleget.” Arra hivatkozott, hogy a 87/2015. Korm.rendelet 62. § (3) bekezdésében rögzített kivételt tartalmazó pont nem alkalmazható a felperesre, ezért az eljárás bíróság hibásan kötelezte a jogszabályon alapuló

kötelező kedvezmény megadására az alperest, mert ezen pont alkalmazásának nincsenek meg a jogszabályban előírt és rögzített előfeltételei. Sérelmezte az indokolási kötelezettség megsértését e körben, mert nem fejtette ki és nem támasztotta alá a bíróság, hogy milyen alapon alkalmazható ezen pont felperes esetében. Ezen túlmenően pedig a törvényszék olyan kötelezettséget írt elő alperesnek, amelynek hiányzik a jogalapja, ezért sérült a törvényesség elve. A bíróság nem írhat elő ugyanis olyan kötelezettséget, amihez a törvény nem ad felhatalmazást, mert az contra legem (joggal ellentétes) ítélet.

[35] Azt is állította, hogy a jogerős ítélet iránymutatása olyan hibában szenved, amely nem alkalmas a közigazgatási cselekménnyel okozott jogsérelem orvoslására, mert nem végrehajtható és jogi lehetetlenséget tartalmaz, ezáltal sérti a jogbiztonságot. E körben arra hivatkozott, hogy a megismételt eljárásra előírtak szerint a felperes kérelmét ismételten el kell bírálni úgy, hogy a felperes állapotának megfelelő vizsgakövetelményeket kell számára biztosítani ahhoz, hogy az „Elsősegélynyújtás” gyakorlati tantárgyi vizsgát teljesíteni tudja. Érvelése szerint a bíróság nem kötelezhet senkit fizikailag vagy jogilag lehetetlenre. Ha ugyanis a „megfelelő vizsgakövetelmények” keretében sem lehetséges a vizsga teljesítése a felperes állapota miatt, akkor az ítélet végrehajthatósága kérdőjeleződik meg.

[36] Kifejtette, a szavak általános elfogadott jelentése szerint: „a gyakorlati tantárgyi vizsgát teljesíteni tudja” mondat a jogerős ítélet szerint a gyakorlati tantárgyi vizsga sikeres letételét jelenti, azaz, hogy a felperes képes volt a vizsgán elvárt követelményeket teljesíteni. Tehát, a felperes sikeresen leteszi a vizsgát, megfelel a gyakorlati követelményeknek, képes bemutatni a szükséges gyakorlati tudást és készségeket, vagyis átment a vizsgán. Hivatkozott az elsősegélynyújtás vizsga céljára, a KKK előírásaira, az Nftv. 49. § (8) bekezdésére, és kifejtette, álláspontja szerint a perbeli helyzetben objektíven nem létezik olyan könnyítés, amely azt eredményezné és szolgálná, hogy a felperes részére, akinek eszköz nélkül, saját erejéből kell lenyomni az újraélesztés során a babát, az alperes olyan segítséget „találjon ki”, hogy a felperes fogyatékosága ellenére is képes legyen lenyomni a KKK-ban rögzített megfelelő mértékben a babát. Ha a felperes állapota valóban és objektíven megakadályozza őt abban, hogy az elsősegélynyújtás gyakorlati vizsgán nélkülözhetetlen fizikai cselekményeket segédeszköz nélkül, saját maga hajtsa végre, akkor a bíróság által elrendelt „megfelelő vizsgakövetelmények” biztosítása is jogi képtelenséghez vezet a gyakorlatban.

[37] Azzal érvelt, hogy a jogerős ítélet ezen kijelentése egy olyan jogi helyzetet teremt, amely ellentmond a jogrendszer elveinek, szabályainak, a jogalkotás céljának, a jogbiztonság biztosításának. Nem arra kötelezi ugyanis a bíróság az alperest, hogy vizsgálja meg, hogy tud-e bármilyen könnyítést adni a felperesnek, hanem arra kötelezi, hogy találjon ki egy olyan könnyítést, amivel a felperes el tudja végezni a vizsgát. Ebből pedig álláspontja szerint az következik, hogy amennyiben a felperes nem tudja sikeresen teljesíteni a vizsgát a jövőben, akkor ez egyben azt is jelenti – az ítéletben foglaltak szerint –, hogy az alperes nem megfelelő könnyítést adott a felperesnek, tehát nem a bírósági ítélet szerint járt el. Ez pedig azt jelenti, hogy a felperes lényegében addig tudja perelni az alperest, ameddig sikeresen nem teljesíti a vizsgát. Mindez állítása szerint diszkriminatív helyzetet teremt, amely a többi hallgatóval szemben nem megengedhető. Megjegyezte, hogy a bíróság döntése a méltányos alkalmazkodás elvét érvényesíti, továbbá, hogy a 87/2015. Korm.rendeletben sincsen rögzítve kötelező kedvezmény adási kötelezettség, mivel a 62. § (3) bekezdésében rögzített kivétel alkalmazásának is feltételei vannak.

[38] Arra is utalt, hogy a bíróság félreértelmezte a felperes ügyében a KIM által adott állásfoglalást. Kiemelte, valamennyi magyar felsőoktatási intézménynek a KKK-hoz kell igazodnia, az, hogy egyebekben hogyan szervezik meg a képzést, az intézményi autonómia. A KKK tartalmazza az ápolás és betegellátás alapképzési szakra vonatkozó követelményeket, amelynek 7.1.1. pontját idézte. Rámutatott, a bíróság a KIM állásfoglalásából azt a

következtetést vont le végül, hogy „a vizsga könnyítése törvényi kötelezettség”. Ezzel szemben álláspontja szerint az állásfoglalás ezt nem tartalmazza, és kiolvasni sem lehet azt a kötelezettséget, amit a bíróság ítéletében megállapított. Megjegyezte, hogy a felperes a vizsgára, egyszer sem jelentkezett fel, egy alkalommal sem jelent meg, miután elutasították kérelmét az „Elsősegélynyújtás” tantárgy teljesítése során a manuális készséget igénylő feladatok ellátása alóli felmentés és a tantárgy könnyített teljesítése iránt. Továbbá, a bíróság nem vizsgálta azt a körülményt, ami a felperes egészségi állapotának tartós sérüléséből (fogytékából) adódóan egy gyakorlati kurzus teljesíthetőségét illeti. Hangsúlyozta, hogy az egészségügyi szakma gyakorlása szempontjából nem csak elméleti tudás szükséges egy leendő egészségügyi szakembernek elsősegélynyújtás keretei között (aminek elmulasztását a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. C. törvény is külön értékeli), hanem fizikai cselekvőképesség is. Ez nem helyettesíthető olyan könnyen belátható helyzetekben, mint a beteg biztonságos ellátási helyzetbe hozása. Vagyis, nem az elsősegélynyújtás vizsgahelyzet gyakorlati részének a változtatása szükséges, amelyben az elsősegélynyújtás tantárgy oktatói maximálisan elmentek addig, amíg az szakmailag megtehető, hanem a felperes alapvető fizikai képességek meglétének a vizsgálata szükséges.

[39] Mindemellett arra is hivatkozott, hogy a jogerős ítélet indokolása tárgyi tévedéseket tartalmaz, amely a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét, valamint az indokolási kötelezettség megszegését is jelenti. Idézte a jogerős ítélet [39] bekezdését, és a [45] bekezdés utolsó mondatát, az Nftv. 43.§ (1) bekezdését, és (2) bekezdés a) pontját, a Tvsz. 16. § (1), (2) és (4) bekezdéseit, 49. § (5) és (8) bekezdéseit, és kiemelte, a felperes által 2024. 08.13. napján saját kezűleg aláírt beiratkozási lap „nyilatkozatok” (3.oldal) része rögzíti: „hogy az alperes belső szabályzóiban rögzített rendelkezéseket (Tvsz., TJSZ) a hallgatói jogviszonya fennállása alatt magára nézve kötelező érvényűnek ismeri el.”

[40] Hivatkozott az Nftv. 108. §-a által meghatározott gyakorlati vizsga fogalmára, és rámutatott, a bíróság megállapítása miszerint az alperes „nem jelölt ki újabb vizsga lehetőséget” és „nem ajánlott újabb lehetőséget”, téves, mivel a Tvsz. egyértelműen rögzíti, hogy a felperes kötelezettsége az, hogy a vizsgáit megtervezze, összeállítsa, és azokra feljelentkezzen, tehát nem az alperes feladata az, hogy a felperesnek vizsgalehetőséget jelöljön ki. Ezen felperes általi mulasztást alperes terhére értékelni indokolatlan és alaptalan. Megjegyezte, hogy a felperes nem jelentkezett fel a vizsgára, vagyis a felperes kizárólag az elsősegély tantárgy gyakorlati teljesítése alóli mentesítést tartotta részéről elfogadható döntésnek, és saját döntése okán nem kívánt részt venni a vizsgán, nem próbálta azt meg teljesíteni, az alól kizárólag mentesülni akart. A felperes nem tette meg a tőle elvárható magatartást és hallgatói köteleességét megszegte azzal, hogy passzív magatartással a hallgató kötelezettségének nem tett eleget, és a vizsgára egy alkalommal sem jelentkezett és nem ment el vizsgázni. Az alperesnek lehetősége sem volt, hogy a felperes számára a vizsga során könnyítéseket tegyen, mivel felperes saját maga nyilatkozta, hogy „az elsősegély vizsgán nem próbáltam meg teljesíteni a feladatot,a vizsgán már meg sem próbáltam a feladatot teljesíteni.”(5.K.700.237/2025/9. számú jegyzőkönyv 3.oldal) Megjegyezte, a felperes nem élt a Tvsz. 49. § (8) bekezdésében rögzített hallgatói részönkormányzat felé sem jelzéssel, azzal kapcsolatban, hogy szükséges lenne további vizsgaidőpontokra is, pedig erre is lehetősége lett volna.

[41] Idézte a jogerős ítélet [41] bekezdés utolsó mondatát, és [45] bekezdését, és kiemelte, ezen megállapítások nem helytállóak és nem felelnek meg a valóságnak, hiszen a felperes maga nyilatkozta a tárgyaláson, hogy „a vizsgán a tanárnő úgy nyilatkozott, hogy még várja a további utasítást, hogy mi legyen velem kapcsolatban.” (5.K.700.237/2025/9. számú jegyzőkönyv 3.oldal) Ez okból nem vizsgázhatott a felperes ebben az időpontban. Vagyis tévesen hivatkozott arra a jogerős ítélet, hogy a felperesnek esélye sem volt teljesíteni a

vizsgát. A szóban forgó vizsga időpontjában egy függő jogi helyzet állt fel, így semmiféle könnyítésnek nem volt relevanciája és indokolatlan is lett volna.

[42] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

[43] Érvelése szerint a bíróság ítélete nem sértette meg a kereseti kérelemhez való kötöttség elvét. E körben előadta, hogy a kereseti kérelmében az Ebktv. előírásainak megsértésére hivatkozott. A jogszabály konkrét paragrafusát ténylegesen nem jelölte meg, ugyanakkor ez nem volt és nem is lehetett akadálya a felülvizsgálatnak, ugyanis a felperes által kifogásolt jogszabálysértés ennek hiányában is egyértelműen megállapítható volt. Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 2/2011. (V. 9.) KK véleményére, az EH 2016.03.K10-re. Idézte az Ebktv. preambulumát, az 1. §-át, 2. §-át, és kifejtette, az Nftv. e jogszabályi rendelkezések által biztosított egyenlő bánásmódhoz való jog alapján a 11. §-ában a felsőfokú intézmény kötelezettségévé teszi, hogy „működése során biztosítsa, hogy feladatainak végrehajtásában közreműködők a hallgatókkal (...) kapcsolatos döntéseik meghozatala során az egyenlő bánásmód és az egyenlő esélyű hozzáférés követelményét megtartsák.” Rámutatott, az Nftv. 49. § (8) bekezdése is olyan külön jogszabályban meghatározott rendelkezés, amely az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozik, ugyanis kötelezettségként írja elő a fogyatékkal élő hallgató részére a fogyatékhöz igazodó felkészítést és vizsgáztatás biztosítását, továbbá segítségnyújtását a részére ahhoz, hogy teljesíteni tudja a hallgatói jogviszonyából eredő kötelezettségeit. Indokolt esetben mentesítési kötelezettséget ír elő az egyes tantárgyak, tantárgyrészek tanulása vagy a beszámolás kötelezettsége alól. A perbeli esetben az alperes azonban az Nftv. 49. § (8) bekezdésében foglaltakat az Ebktv. 2. §-ába ütköző módon nem az Ebktv. rendelkezéseivel összhangban alkalmazta.

[44] Kifejtette, nem jogszabálysértő az ítélet, amelynek indokolása szerint az alperesi eljárás „nem felel meg az Nftv. 48. (8) bekezdésében foglaltaknak”, ugyanis ez a jogszabályi rendelkezés éppen az Ebktv. (a benne foglalt egyenlő bánásmódhoz való jog) alapján írja elő kötelezettségként a fogyatékhöz igazodó vizsgáztatás biztosítását, indokolt esetben mentesítést az egyes tantárgyak, tantárgyrészek beszámolás kötelezettsége alól.

[45] Felülvizsgálati ellenkérelmében vitatta, hogy sérült volna jelen esetben az alperes tisztességes eljáráshoz való joga. Osztva a jogerős ítéletben foglaltakat, kifejtette, hogy az alperes megszegte a megelőző eljárás lényeges szabályait, jogsérelmet okozott a felperesnek. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben kiemelte, a jogerős ítélet arra hívja fel az alperest, hogy „a felperes kérelmét ismételtelen el kell bírálnia úgy, hogy a felperes állapotának megfelelő vizsgakövetelményeket biztosítson a számára.” Hangsúlyozta, a felperes által is hivatkozott egyenlő bánásmód elvéből következik, hogy olyan vizsgakövetelményeket biztosítson számára az alperes, amelyeket a felperes a speciális helyzetéből adódóan teljesíteni tud.

[46] Kiemelte, a felperes keresetéből egyértelműen kiderül, hogy az egyenlő bánásmódhoz való jogának megsértését sérelmezte, azaz a kifogásolt jogszabálysértés egyértelműen megállapítható volt. Az eljáró bíróság ezt a kérelmet, nyilatkozatot tartalma szerint elbírált. Érvelése szerint az eljáró bíróság ezen jog (az egyenlő bánásmódhoz való jog) keretei között vizsgálta a kereseti kérelmet, megállapítva, hogy az alperes határozata és eljárása az Ebktv.-nek az egyenlő bánásmódhoz való jogra tekintettel alkotott 49. § (8) bekezdését sérti.

A felülvizsgálati kérelem befogadásának indokai

[47] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján a kereseti kérelmen történő túlterjeszkedés vizsgálata érdekében fogadta be.

A Kúria döntése és jogi indokai

[48] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

[49] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[50] Az alperes felülvizsgálati kérelmében eljárásjogi és anyagi jogi jogszabálysértésekre is hivatkozott, eljárásjogi szempontból elsősorban a kereseti kérelemhez kötöttség megsértését kifogásolta, anyagi jogi szempontból pedig az Nftv. és a 87/2015. Korm.rendelet helytelen értelmezését. A Kúria először az alperes eljárásjogi jogszabálysértésre történt hivatkozását vizsgálta.

[51] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a kereseti kérelemhez kötöttség megsértése körében arra hivatkozott, hogy annak ellenére, hogy a felperes keresetében az Ebktv. előírásainak megsértését állította, az eljáró bíróság jogerős ítéletében az Ebktv. megsértését nem vizsgálta, továbbá, hogy az eljáró bíróság ítéletének indokolását úgy alapította az Nftv. és a 87/2015. Korm.rendelet rendelkezéseire, hogy arra a felperes keresetében nem hivatkozott.

[52] A Kp. 85. § (1) bekezdése és 86. § (1) bekezdése deklarálja, hogy a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a kereseti kérelem korlátai között vizsgálja, továbbá, hogy az ítéletben a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemről döntést kell hozni. Ezzel megegyezően rendelkezik a Kp. 2. § (4) bekezdése is, amely szerint a bíróság a közigazgatási jogvitát a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között bírálja el. A kereseti kérelemhez kötöttségből két kötelezettség származik az eljáró bíróság számára: egyrészt a bíróság a kereseti kérelemhez kötve van, azt minden tekintetben ki kell mérítenie, az abban foglaltakon azonban nem terjeszkedhet túl.

[53] A Kúria megállapította, hogy a felperes keresetében egyebek mellett akként fogalmazott, hogy „az alperes első- és másodfokon hozott határozatai sértik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. tv. előírásait, amelyek szerint a fogyatékossgal élő személyeket az oktatásban egyenlő bánásmód illeti meg, és a szükséges könnyítéseket biztosítani kell a számukra. Minden embernek joga van az oktatáshoz való egyenlő hozzáféréshez függetlenül fizikai vagy egészségügyi állapotától”.

[54] Helytállóan hivatkozott tehát arra az alperes felülvizsgálati kérelmében, hogy a felperes keresetében kifogásolta az Ebktv. előírásainak megsértését, amely kereseti hivatkozást a felperes képviselőjében eljáró jogi képviselő a tárgyaláson fenntartott (5.K.700.237/2025/7. számú jegyzőkönyv).

[55] A jogerős ítélet indokolása az egyenlő bánásmód követelményének megsértése körében arra utalt, hogy a felperes az alperes hivatkozásával szemben már a fellebbezésében is hivatkozott arra, hogy az egészségügyi állapothoz szükséges könnyítések hiánya sérti az egyenlő bánásmód követelményét (jogerős ítélet [30] bekezdés).

[56] A jogerős ítélet azonban az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére történt felperesi hivatkozást nem vizsgálta, ítéletének indokolása e körben a fenti utaláson túl megállapítást nem tartalmaz. A Kúria ezért arra a következtetésre jutott, hogy az eljáró bíróság

a kereseti kérelemhez kötöttség követelményét megsértve nem merítette ki a felperes keresetét, mert jogerős ítéletében az Ebktv. előírásainak megsértésére hivatkozást nem vizsgálta, nem tisztázta azt sem, hogy a felperes mely törvényi rendelkezések megsértését kifogásolja, milyen körben, mely indokoknál fogva. Jogerős ítéletében az egyenlő bánásmód megsértése tekintetében mindösszesen azt rögzítette, hogy a felperes már fellebbezésében is kifogásolta az egyenlő bánásmód követelményének megsértését, érdemben ezen túlmenő vizsgálatot és értékelést e felperesi hivatkozás körében nem végzett. Nem volt elfogadható e vonatkozásban a felülvizsgálati ellenkérelem hivatkozása, mert az, hogy az Nftv. 49. § (8) bekezdése olyan rendelkezés, amely az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozik, nem eredményezi azt, hogy az eljáró bíróságnak a felperes kifejezetten az Ebktv. előírásainak megsértését állító kereseti hivatkozását nem kell elbírálnia.

[57] Az alperes a kereseti kérelemhez kötöttség megsértését abban a körben is kifogásolta felülvizsgálati kérelmében, hogy az eljáró bíróság a kereseti kérelmen túlterjeszkedett, mert jogerős ítéletének indokolását úgy alapította az Nftv. és a 87/2015. Korm.rendelet rendelkezéseire, hogy arra a felperes keresetében nem hivatkozott.

[58] A Kúria ismételten utal arra, hogy a felperes a keresetében egyebek mellett azt is kifogásolta, hogy „a fogyatékossgal élő személyeket az oktatásban egyenlő bánásmód illeti meg, és a szükséges könnyítéseket biztosítani kell a számukra.” Ezen túlmenően keresetében szó szerint idézte a 87/2015. Korm.rendelet 62. § (1) bekezdés i) pontját, amely a fogyatékossgal élő hallgató részére biztosítható kedvezményről rendelkezik, és amely visszaüt az Nftv. 49. § (8) bekezdésére.

[59] A Kúria e körben emlékeztet a Kp. 37. § (1) bekezdés f) pontjára, amely szerint a keresetlevél – egyebek mellett – tartalmazza a közigazgatási tevékenységgel okozott jogsérelmet, az annak alapjául szolgáló tények, illetve azok bizonyítékai előadásával. Eszerint tehát a felperesnek nem jogszabálysértést, hanem csak a közigazgatási tevékenységgel okozott jogsérelmet kell keresetében megjelölnie, e kötelezettségének pedig a felperes azzal megfelelően tett eleget, hogy keresetében kifogásolta a szükséges könnyítések biztosításának elmaradását, és megjelölte a 87/2015. Korm.rendelet 62. § (1) bekezdését. Erre figyelemmel a Kúria nem találta alaposnak az alperes felülvizsgálati kérelmének azon hivatkozását, hogy a jogerős ítélet a felperes keresetében foglaltakon túlterjeszkedett az Nftv. és a 87/2015. Korm.rendelet vonatkozásában.

[60] Tekintettel arra, hogy a Kúria az alperes eljárási jogszabálysértést állító felülvizsgálati kérelme hivatkozását alaposnak találta, ezért az anyagi jogszabálysértésekre hivatkozásokat érdemben nem vizsgálhatta.

[61] A Kúria a fentiekben kifejtettek tekintetével a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontját alkalmazva hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. A megismételt eljárásban a törvényszéknek a felperes keresetét teljes körben ki kell mérítenie, amelynek során figyelemmel kell lennie az Alaptörvény XV. cikk (2) és (5) bekezdéseire is.

A döntés elvi tartalma

[62] *A bíróságnak a felperes keresetében foglalt valamennyi jogsérelmet vizsgálnia kell, azokról ítéletében döntenie szükséges, indokairól pedig számot kell adnia.*

Záró rész

[63] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése alapján a felperes kérelmére tárgyaláson járt el.

[64] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 110. § (3) bekezdése alapján az alperes felülvizsgálati eljárásra felszámolt költségét (400.000 forint) a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 4. § (1) és (2) bekezdései alapján mérsékelte, figyelemmel az ügy valamennyi körülményére és a peres eljárás természetére. Tekintettel arra, hogy a felperes a felülvizsgálati eljárásra költséget nem igényelt, arról a Kúria nem határozott.

[65] A végzéssel szemben a felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2026. január 20.

Dr. Sugár Tamás s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bögös Fruzsina s.k.
előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt s.k.
bíró

Dr. Dobó Viola s.k.
bíró

Dr. Kiss Árpád Lajos s.k.
bíró